815/09

Den 16. marts 2009 blev i sag nr. 74.214:

xxxx xxxxx xxxx xxxxxxx
xxxxxxxxx xxxxx xxxx
xxxxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxxxx x

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Enken efter nu afdøde sikrede, der var omfattet af to pensionsordninger i Danica Pension, klager ved sin advokat over størrelsen af den af selskabet udbetalte kapitalpension i anledning af sikredes død.

Selskabet har i skrivelse af 11/7 2008 over for nævnet redegjort for sagens faktiske omstændigheder og selskabets stillingtagen således:

> "I klagen gøres gældende, at Danica Pension tilpligtes at yde økonomisk kompensation for et af klager angivet økonomisk tab som følge af, at Danica Pension i forsikringstiden ikke har rettet henvendelse til klagers afdøde ægtefælle, B.M., med henblik på tilknytning af opsparingssikring til eksisterende kapitalpension.
>
> **Vores afgørelse**
> Det fastholdes, at Danica Pension ikke har ydet mangelfuld rådgivning ved ikke at tilbyde B.M. opsparingssikring i forbindelse oprettelsen af dennes forsikring, da tilknytning af opsparingssikring ikke var en produktmulighed på dette tidspunkt.
>
> Desuden fastholdes det, at en undladelse af at kontakte B.M. på et senere tidspunkt med henblik på tilknytning af opsparingssikring til hans forsikring efter vores opfattelse ikke er i strid med god skik for finansielle virksomheder, hvorfor Danica Pension ikke kan tilpligtes at yde kompensation for det af klager fremførte økonomiske tab.
>
> **Sagsforløb**
> B.M. oprettede i 1982 forsikring …482 i Statsanstalten for Livsforsikring (nu Danica Pension). Forsikringen blev oprettet i henhold til pensionsaftale mellem B.M.s daværende arbejdsgiver, A. A/S, og Statsanstalten for Livsforsikring.

Denne pensionsaftale gav medarbejderne i A. A/S mulighed for oprettelse af en sumudbetaling ved død inden det 67. år i størrelsesordenen mellem 200 - 800 % af den pensionsbestemmende løn samt en udbetaling den 1. måned efter det 67. år, hvis forsikrede var i live på dette tidspunkt. Denne ydelse beregnedes ud fra den del af pensionsbidraget, der ikke var blevet anvendt til betaling af risikodækningerne. Til dokumentation herfor vedlægges tillæg til pensionsaftalen mellem A. A/S og Statsanstalten for Livsforsikring som vores bilag A…

I overensstemmelse hermed omfattede B.M.s forsikring blandt andet en dødsfaldsdækning, der kom til udbetaling ved B.M.s død inden den 1. januar 2015, og en kapitalpension, der kom til udbetaling, hvis B.M. var i live på tidspunktet for forsikringens udløb den 1. januar 2015, hvilket fremgik af B.M.s police. Kopi af policen vedlægges som vores bilag …

B.M. fratrådte pr. den 1. september 1985 sin stilling i A. A/S til fordel for ansættelse hos R. A/S. B.M.s forsikring inddragedes i denne forbindelse i pensionsordningen med den nye arbejdsgiver. Af begæringen om oprettelse af forsikring med den nye arbejdsgiver fremgår, at B.M. i sit nye forsikringsforhold fortsatte de eksisterende dækninger, dog valgte han eksempelvis at nedsætte dødsfaldsdækningen til 250 % af den pensionsbestemmende løn. Kopi af begæringen vedlægges som vores bilag …

Da det på tidspunktet for forsikringens oprettelse - såvel gennem A. A/S i 1982 og R. A/S i 1985 - ikke var muligt at knytte en opsparingssikring til forsikringen, blev B.M. naturligvis ikke tilbudt dette i forbindelse med indtegningen. Det må imidlertid antages, at B.M. i overensstemmelse med vores sædvanlige praksis ved oprettelsen af forsikringen har modtaget rådgivning om forsikringen. Dette har omfattet rådgivning om betingelserne for udbetaling af henholdsvis dødsfaldsdækningen og pensionsopsparingen samt udbetalingernes størrelse.

Den 21. september 2007 afgik B.M. ved døden. I denne forbindelse fremsendtes den 6. oktober 2007 brev til afdødes efterlevende ægtefælle, T.M., hvoraf det fremgik, at denne som følge af B.M.s død var berettiget til en engangsudbetaling på 429.077 kr. før statsafgift. Brevet er vedlagt som klagers bilag …

Den 10. oktober 2007 kontaktede T.M. Danica Pension telefonisk, da hun ønskede en forklaring på, hvorfor vi ikke udbetalte saldoen på forsikringen pr. den 31. december 2006 svarende til 971.649 kr. Den anførte saldo fremgår af afsnittet Bevægelser på konto i årsudsendelsen for forsikringsåret 2006, som er vedlagt som klagers bilag …

Danica Pension oplyste såvel telefonisk som i brev fra den 18. oktober 2007 T.M., at saldoen alene er udtryk for det beløb, som indtil videre var sparet op på B.M.s pensionsordning for, at vi som aftalt kunne udbetale et beløb svarende til 1.285.515 kr., såfremt han var i live den 1. januar 2015. Det forklaredes ligeledes, at saldoen således ikke er udtryk for et tilgodehavende i Danica Pension, som ellers fremført af T.M.

T.M. oplystes endvidere, at pensionsopsparingen i henhold til forsikringsaftalen med B.M. alene skulle udbetales, såfremt han var i live på udløbstidspunktet, og at selve dødsfaldsdækningen efter aftale med B.M. alene omfattede en udbetaling på 429.077 kr. ved dennes død før udløb den 1. januar 2015. Dette brev er vedlagt af klager som dennes bilag …

Den 12. februar 2008 og den 10. juni 2008 fremsendte T.M.s advokat, J.K., breve, hvori der fremførtes de synspunkter, som nu er anført i klagen til Ankenævnet for Forsikring. Brevene er vedlagt som klagers bilag ... Danica Pension har ved brev fra den 6. marts 2008 fastholdt,

at Danica Pension ikke har ydet mangelfuld rådgivning i forbindelse med oprettelsen af B.M.s forsikring eller på et senere tidspunkt. Dette brev er vedlagt som klagers bilag …

Rådgivning ved indtegning
Det bemærkes, at forsikringen blev oprettet i henhold til pensionsaftalen med B.M.s arbejdsgiver, hvoraf det fulgte, at pensionsopsparingen alene skulle komme til udbetaling, såfremt forsikrede var i live på udløbstidspunktet.

Da forsikringen er blevet oprettet korrekt i overensstemmelse med denne pensionsaftale, og da det herudover på tegningstidspunktet ikke var muligt at oprette en pensionsordning med opsparingssikring, er det klart, at Danica Pension ikke har ydet mangelfuld rådgivning ved at undlade at tilbyde B.M. opsparingssikring i forbindelse med indtegningen.

Henvendelsespligt efter indtegning
Advokat J.K. gør i klagen gældende, at for tiden efter forsikringens oprettelse har Danica Pension en generel forpligtelse til løbende at opsøge vores kunder og tilbyde dem nye produkter.

Det følger af bekendtgørelse om god skik for finansielle virksomheder, at finansiel virksomhed skal yde rådgivning, hvis kunden anmoder herom. Endvidere skal virksomheden yde rådgivning af egen drift, såfremt omstændighederne tilsiger, der er behov herfor. Dette kan eksempelvis være tilfældet i firmaordninger, hvor medarbejderen har valgmuligheder inden for firmaaftalen eller i tilfælde, hvor den finansielle virksomhed har påtaget sig en løbende rådgivningsforpligtelse, jf. Finanstilsynets vejledning til bekendtgørelse om god skik.

God skik reglerne om finansielle virksomheders pligt til rådgivning af egen drift medfører efter vores opfattelse ikke en generel forpligtelse for forsikringsselskaber til løbende i forsikringstiden at rette uanmodet henvendelse til eksisterende kunder med henblik på afdækning af, om den enkelte kundes forsikring fortsat opfylder kundens behov.

Da der ikke er noget, der indikerer det modsatte, må vi formode, at B.M. i forbindelse med indtegningen har modtaget loyal rådgivning om forsikringen, således at det er blevet gjort klart, at pensionsopsparingen alene kom til udbetaling, såfremt B.M. var i live den 1. januar 2015, og at ved død inden forsikringens udløb ville alene dødsfaldsdækningen blive udbetalt.

Dette har ligeledes fremgået tydeligt af B.M.s policer over forsikringen gennem henholdsvis A. A/S og R. A/S, og B.M. er endvidere løbende, årligt blevet gjort opmærksom på dækningernes sammensætning, herunder beløbets aktuelle størrelse. B.M. kan således ikke have været i tvivl om, hvorledes forsikringen udbetaltes ved hans død inden den 1. januar 2015.

B.M. har været nærmest til at vurdere, om forsikringen opfyldte hans behov, og såfremt dette ikke var tilfældet, kunne han have henvendt sig til Danica Pension med henblik på rådgivning om sin forsikring og de produkter, Danica Pension kunne tilbyde ham. Vi ville i denne forbindelse naturligvis have rådgivet ham i overensstemmelse med reglerne om god skik.

Det fastholdes endvidere, at der i den foreliggende situation ikke har været en særlig forpligtelse for Danica Pension til på eget initiativ at yde særlig rådgivning om opsparingssikring til eksisterende kunder, herunder B.M., da omstændighederne ikke har tilsagt, at der var et særligt behov herfor.

Det forekommer, som de faktiske omstændigheder udviklede sig i denne sag, indlysende, at det havde været fordelagtigt for B.M. at knytte opsparingssikring til kapitalpensionen, da alene dødsfaldsdækningen og ikke pensionsopsparingen nu kommer til udbetaling. Men det bemærkes i denne forbindelse, at det ikke er en ubetinget fordel at tilknytte en opsparingssikring til sin pensionsopsparing.

Havde B.M. således på et tidspunkt tilknyttet en opsparingssikring, og havde han været i live ved udløb, ville hans pensionsopsparing være blevet reduceret som følge af den præmiebetaling, han havde foretaget til opsparingssikringen, og tilknytningen heraf havde således ikke været fordelagtig for B.M.

Hvorvidt tilknytning af opsparingssikring er ønskeligt for den enkelte kunde, kan i øvrigt ikke konstateres ud fra objektive kriterier. Dette må vurderes individuelt for den enkelte kunde blandt andet ud fra den pågældendes økonomiske, helbredsmæssige og familiemæssige situation.

Det kan således ikke med henvisning til, at omstændighederne tilsiger et særligt rådgivningsbehov, fastholdes, at Danica Pension i henhold til reglerne om god skik for finansielle virksomheder har en særlig forpligtelse til af egen drift at yde rådgivning om opsparingssikring til de af vores kunder, der ikke har knyttet en sådan til sin forsikring.

Såfremt ankenævnet mod vores forventning finder, at Danica Pension burde have rettet henvendelse til B.M. om tilknytning af opsparingssikring, anføres det, at der ingen dokumentation foreligger for, at B.M. ville have valgt at tilknytte opsparingssikring til sin pensionsopsparing, såfremt Danica Pension havde kontaktet ham i denne forbindelse. Det ville ligeledes have været en forudsætning for tilvalg af opsparingssikring, at B.M. kunne afgive tilfredsstillende helbredsoplysninger, og der foreligger ikke dokumentation for, at B.M. ville have kunnet opfylde denne betingelse.

Det er således ikke godtgjort, at en henvendelse fra Danica Pension ville have medført, at B.M. havde fået tilknyttet en opsparingssikring til kapitalpensionen, hvorfor det ikke er dokumenteret, at B.M.s efterladte har lidt et økonomisk tab som følge af den manglende henvendelse.

Finder Ankenævnet uanset dette, at B.M.s efterladte som følge af manglende rådgivning er berettiget til kompensation herfor, gøres det gældende, at Danica Pension alene kan tilpligtes at udbetale et beløb svarende til forskellen mellem dødsfaldsudbetalingens størrelse og den opsparede værdi på pensionsopsparingen på dødsfaldstidspunktet.

Slutteligt afvises det, at det påståede tab afspejles af en tilsvarende vinding for Danica Pension. Den foreliggende forsikring er som tidligere anført livsbetinget, det vil sige, at forsikringen alene kommer til udbetaling, såfremt forsikrede er i live ved forsikringens udløb.

Risikoen for at dø er indregnet i ydelsen ved udløb, hvilket vil sige, at Danica Pension ved fastsættelsen af ydelsen har indkalkuleret, at nogle forsikrede med denne type dækninger dør før udløb, hvorfor ydelserne for gruppen generelt kan sættes højere end ved forsikringer, der ikke er livsbetingede. Dette ville B.M. således også have fået gavn af, såfremt han havde været i live den 1. januar 2015. De livsbetingede forsikringer, der ikke kommer til udbetaling, går således ikke til Danica Pensions egenkapital, som antydet i klagen."

Selskabets skrivelse har givet klagerens advokat anledning til i skrivelse af 14/8 2008 at anføre:

"Indledningsvis bemærkes, at det ikke på noget tidspunkt har været gjort gældende, at opsparingssikring kunne og burde være tilknyttet pensionsordningerne allerede på tidspunktet for indtegningerne. Danicas bemærkninger herom er derfor efter klagers opfattelse irrelevante.

Klagen vedrører alene forholdene efter indtegningen, og Danicas pligt til at rådgive også eksisterende kunder om nye, relevante dækningsmuligheder.

Jeg forstår Danicas skrivelse således, at Danica ikke bestrider, at man ikke har kontaktet B.M. med oplysning om den efterfølgende eksisterende mulighed for tegning af opsparingssikring.

Jeg forstår endvidere Danicas skrivelse således, at Danica anerkender at have en forpligtelse til at kontakte og rådgive eksisterende kunder om nye produkter, hvis omstændighederne tilsiger, at 'der var et særligt behov herfor'.

Muligheden for tegning af en opsparingssikring er efter klagers opfattelse en særdeles relevant nyt tilbud, som Danica kunne og burde have - i det mindste - orienteret B.M. om eksistensen af. B.M. har jo uden viden om eksistensen af dette nye produkt ikke haft mulighed for at vurdere, om forsikringen opfyldte hans behov, og er dermed effektivt afskåret fra at kontakte Danica med henblik på rådgivning, som det jo tilsyneladende er Danicas opfattelse, at han skulle have gjort.

At omstændigheder i dette tilfælde har tilsagt, at der var et særligt behov for, at Danica af egen drift rådgav også eksisterende kunder om, illustreres efter klagers opfattelse bedst af, at opsparingssikring er obligatorisk ved nytegning af pensionsordninger hos Danica. Danica har i sin svarskrivelse bemærkelsesværdigt nok slet ikke forholdt sig hertil.

Derudover må jeg også forstå Danicas skrivelse således, at man anerkender, at opsparingssikring ville kunne knyttes til B.M.s pensionsordninger, men at man stiller sig tvivlende over for, om han ville have ønsket tegning af opsparingssikring, hvis han havde været klar over dennes eksistens, og over for om han ville kunne have givet tilfredsstillende helbredsmæssige oplysninger.

Hertil bemærkes, at der er tale om en hypotetisk situation, der er opstået på grund af Danicas manglende rådgivning om eksisterende, relevante produkter. Det er klagers opfattelse, at bevisbyrden for, at B.M. ikke ville have tegnet opsparingssikring, og for at han ikke ville kunne have givet tilfredsstillende helbredsmæssige oplysninger, vendes og således må pålægges Danica, da det er Danicas forhold, der er den direkte årsag til denne tvivl.

Til belysning af B.M.s holdning til økonomi og pension kan jeg oplyse, at hans enke over for mig har udtalt:

'Når talen faldt på opsparing og pension, nævnte B. altid, at der stod ca. en million i Danica, hvilket også kom frem under rådgivningssamtaler, som jeg havde sammen med ham i daværende BG Bank og PFA. Havde han haft mistanke om usikkerheden omkring disse penge, er der ikke nogen som helst tvivl om, at han havde ønsket dem sikret, alternativt fået dem overflyttet. Han fortalte alle, der ville høre på ham, hvor vigtigt det var at spare op til sin

alderdom. B. var ikke nogen gambler, der handlede med aktier og anparter. Han valgte altid de sikre løsninger.'

B.M.s helbredsmæssige situation er det naturligvis efter hans død vanskeligt at belyse nærmere, men det kan dog oplyses, at han i forbindelse med senere jobskifter har fået tegnet pensionsordninger i såvel PFA og Codan (nu SEB) på normale vilkår, hvilket alt andet lige med stor vægt må siges at tale for, at han også ville kunne have givet tilfredsstillende helbredsoplysninger ved tegning af en opsparingssikring hos Danica.

Afslutningsvis bemærkes, at klager ikke er bekendt med vilkårene for opsparingssikring. Hvis vilkårene tilsiger, at den sikrede har krav på såvel udbetaling over opsparingssikringen som over dødsfaldsdækningen, skal klager i denne sag naturligvis stilles tilsvarende."

Parternes øvrige korrespondance for nævnet er forelagt nævnet.

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at selskabet ikke har ydet mangelfuld rådgivning ved ikke at tilbyde klagerens nu afdøde ægtefælle opsparingssikring som tilknytning til afdødes eksisterende pensionsordninger hos indklagede selskab.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

J. Hermann